

– впровадження вертикальних ферм, які дають можливість вирощувати свіжу органічну продукцію в містах, близько до споживачів, з оптимальним використанням ресурсів та мінімальним впливом на клімат.

– формування громадських садів та дачних співтовариств.

Досвід і практика господарювання в європейських країнах переконливо підтверджують, що фермерські господарства є і надалі залишатимуться органічною складовою сучасного аграрного виробництва. Орієнтуючись на виробництво екологічно чистої продукції, здійснюючи крафтове виробництво унікальної агропродукції, забезпечуючи високий ступінь гнучкості та диверсифікації діяльності, фермерські господарства могли б стати основою й українського аграрного сектору та зайняти нішу на внутрішньому та зовнішньому ринку. Ключова роль фермерських господарств у збереженні та розвитку локальних ринків і ланцюгів постачань продовольства під час військового стану зумовлює необхідність зміни аграрної політики у перспективі та перетворення її на більш дружню до даних господарств.

Інформаційні джерела

1. Розвиток фермерських господарств у сучасних умовах функціонування аграрного сектору економіки України: колективна монографія; за редакцією О. Шпикуляка та М. Маліка. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 160 с.

2. Лопатинський Ю.М., Гуменюк М.М., Неміш Д.В. Розвиток малого аграрного підприємництва в умовах інституційних змін: монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2024, 174 с.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua>.

УДК 65.012.3

Т.І. Дем'яненко, канд. екон. наук, доц. (*ННІ «УІПА» ХНУ ім. В.Н.Каразіна, Харків*)

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Корпоративне управління є системою принципів, правил та механізмів, що спрямовані на оптимізацію управління підприємством, підвищення його ефективності та забезпечення довгострокової стабільності. У сучасних умовах глобалізації та зростання конкуренції, належне корпоративне управління стає важливою складовою успіху, впливаючи на репутацію компанії, її здатність залучати інвестиції та забезпечувати стабільний розвиток. Основними принципами, на яких будується корпоративне управління, є прозорість, відповідальність, підзвітність, справедливість і контроль. Корпоративне управління можна визначити як систему взаємовідносин між акціонерами, правлінням, керівництвом та іншими зацікавленими сторонами підприємства. Воно спрямоване на забезпечення належного контролю за діяльністю підприємства, захист прав акціонерів та інших стейкхолдерів, а також на підтримку відповідальності та прозорості в процесі прийняття рішень. Ці

принципи забезпечують ефективну взаємодію між акціонерами, правлінням, керівництвом та іншими стейкхолдерами, що мінімізує конфлікти інтересів і забезпечує збалансоване прийняття рішень.

Прозорість у корпоративному управлінні означає, що інформація про діяльність підприємства повинна бути доступною та зрозумілою для всіх стейкхолдерів: акціонерів, інвесторів, працівників, регуляторних органів та суспільства. Це включає регулярне надання фінансової звітності, звітування про стратегічні рішення, політику управління ризиками та інші важливі аспекти діяльності підприємства. Прозорість допомагає будувати довіру і знижує ризики прихованих дій або маніпуляцій з боку керівництва [1 с.186].

Підзвітність означає, що керівництво та рада директорів повинні звітувати перед акціонерами про результати своєї роботи. Це вимагає чітких процедур і механізмів контролю, таких як внутрішній та зовнішній аудит, що дозволяють регулярно перевіряти ефективність дій керівництва. Підзвітність також забезпечує контроль за використанням ресурсів і допомагає мінімізувати можливі фінансові або операційні ризики.

Принцип справедливості полягає в тому, що всі акціонери повинні мати рівні права та можливості брати участь у процесі прийняття рішень, незалежно від розміру їх частки у власності підприємства. Це включає рівне ставлення до всіх акціонерів, дотримання прав міноритарних акціонерів і запобігання конфліктам інтересів. Справедливе корпоративне управління допомагає підтримувати гармонійні відносини між усіма учасниками корпоративних процесів.

Контроль є важливою складовою корпоративного управління, яка забезпечує нагляд за діяльністю компанії, оцінку ефективності управлінських рішень і виявлення можливих загроз або відхилень від стратегічних цілей. Контроль здійснюється через системи аудиту, оцінки ризиків та антикорупційні заходи. Чітко налагоджені механізми контролю допомагають вчасно виявляти проблеми й уникати фінансових або репутаційних втрат. У сукупності ці принципи створюють рамки, в межах яких підприємство функціонує ефективно, мінімізує ризики та досягає своїх стратегічних цілей. Вони забезпечують стабільну роботу компанії та довгострокову взаємодію з усіма учасниками корпоративного середовища [2 с.52].

Принцип відповідальності передбачає, що керівництво і рада директорів повинні нести повну відповідальність за свої рішення і дії перед акціонерами та іншими стейкхолдерами. Це також включає відповідальність за забезпечення стабільного розвитку підприємства, дотримання законодавства, екологічних стандартів і корпоративної етики. Відповідальність допомагає формувати культуру відповідального лідерства, де кожне рішення розглядається з точки зору його довгострокових наслідків.

У сучасних умовах, коли підприємства стикаються зі складними викликами, такими як глобалізація, зміна технологій та підвищена конкуренція, корпоративне управління стає важливим фактором для забезпечення їх стійкості та конкурентоспроможності.

Ефективне корпоративне управління є ключовим фактором успішного функціонування сучасних підприємств. Воно забезпечує баланс інтересів між власниками, керівництвом та іншими зацікавленими сторонами, підвищуючи прозорість, відповідальність та ефективність прийняття рішень. Чітко сформовані принципи корпоративного управління сприяють мінімізації ризиків, підтримці фінансової стабільності та зміцненню довіри інвесторів, що є особливо важливим у глобалізованій та конкурентній економіці.

Інформаційні джерела

1. Атаманчук З.А. Проблеми та перспективи розвитку корпоративного управління в Україні. Бізнес Інформ. 2021. № 8. С. 184-189.

2. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З.Б. Живко, О.Р. Сватюк, М.І. Копитко; за заг. ред. З.Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.

УДК 339.9

Н. О. Дугієнко, канд. екон.наук, доц. (ЗНУ, Запоріжжя)

А. Ю. Юрковський, здоб. ОС (ЗНУ, Запоріжжя)

ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ НА МІЖНАРОДНУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

На міжнародну конкурентоспроможність впливає багато факторів, кожен з яких так чи інакше залежить від людей, в свою чергу, будь яка людина є частиною певної культури та формує певні спільні особливості. Культура впливає як на поведінку підприємців, робітників й споживачів, так й загалом на формування економічного середовища на рівні держав. Культурні відмінності можуть як допомогти компаніям на глобальному ринку, так і створити серйозні бар'єри [3].

Для досягнення конкурентоспроможності підприємства необхідний налагоджений та ефективний менеджмент. Культурні фактори впливають на те, як люди у різних країнах сприймають час. Країни за культурою сприйняття часу можна поділити на монохронні, такі як США чи Німеччина, де люди орієнтовані на планування, чітке ставлення та виконання завдань, та поліхронні, такі як Іспанія та Італія, де графік праці більш гнучкий, й багато деталей можуть мати невизначений характер. Такі речі сильно впливають на ефективність та організацію багатьох бізнес процесів [1].

Уявлення про владу та ієрархію у різних культурах також може сильно відрізнятися, що може сильно впливати на формування управлінських структур. У країнах, де підтримується високий рівень дистанції між керівництвом та працівниками, таких як Індія, рішення приймаються переважно керівництвом і є більш централізованими, з чітко визнаною ієрархією. У країнах же з низькою дистанцією влади, такими є Скандинавські країни, ділові відносини базуються на рівноправності та участі багатьох працівників у процесі ухвалення рішень [4].